

Glas Natrainske

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Cerknica

LETO I

JULIJ 1962

St. 7

Spomenik padlim na Laniščih pri Radljeku

Ob Dnevu borca

Vsi narodi Jugoslavije proslavljajo 4. julij kot enega izmed največjih datumov v svoji zgodovini. Poziv k oboroženi vstaji je bil obenem poziv k sklenitvi nerazdruženega bratstva in enotnosti naših narodov, k ustanovitvi svobodne, enakopravne skupnosti jugoslovanskih narodov. V okupirani in razkosani Jugoslaviji je bil to klic k boju za novo družbeno ureditev, ki naj bi se rodila v ognju revolucije, pod vodstvom delavskega razreda. Burni, slavni in težki dnevi, ki smo jih preživeli v času od 4. julija 1941 do danes, so pokazali ne samo veliko smelost in junaštvo, temveč tudi nevidno ustvarjalnost v uresničevanju velikih ciljev, ki jih je vseboval poziv Centralnega komiteja naše partije. Najboljši sinovi in hčere naše domovine so zagotovili srečnejšo bodočnost sedanjim in bodočim rodovom. Dali so svoj pomemben prispevek boju naprednih sil v svetu, silam miru, demokracije in socializma.

Razumljivo je, da sta Partijain Tito ob ustanovitvi Zvezi borcev poverila zelo odgovorno nalogo, da skupaj z vsemi drugimi družbenimi organizacijami bedi nad pridobitvami revolucije. S svojim dosedanjim delom je organizacija ZB opravičila svojo vlogo. Spričo razumevanja naše skupnosti, so se uredili vsi težki socialni problemi tistih, ki so sodelovali v NOB ali pa bili aktivisti. Še nadalje pa je skrb vse družbene skupnosti, da se uredijo še preostali problemi vseh tistih, ki so s svojo aktivnostjo pripomogli k današnji stvarnosti. Vloga organizacij ZB v negovanju borbenih tradicij je posebnega pomena. Ob vsestranskem sodelovanju so bili doseženi veliki rezultati. Zrcalijo se zlasti v tem, da ne bodo nikoli pozabljeni mnogi pomembni dogodki iz boja, da so ostali ohranjeni zgodovinski in bili postavljeni številni spomeniki, odprti muzeji po vsej naši državi in da se stalno spominjamo dni našega junaštva. Zlasti pomembno pa je, da se z zgodovinsko preteklostjo seznanjajo naši najmlajši. Tako akcijo pa bodo širile prav organizacije ZB preko vseh vzgojnih ustanov pa tudi izven njih, kar se vse skupaj povezuje s smelostjo nas vseh, še posebej pa naše mladine, da bo na podlagi pridobitve revolucije še smejeje pristopila k izgradnji srečnejše prihodnosti.

Zavestno je treba čuvati pridobitve revolucije, ne dopuščati nikomur, da bi nam to kratil, ker naša revolucija je bila sestavni del našega socialističnega razvoja.

Ob tej priliki vse družbene in politične organizacije občine Cerknica iskreno čestitajo vsem preživelim borcem in aktivistom k njihovem prazniku 4. juliju in želijo še obilo uspehov pri nadaljnji graditvi socialistične družbe.

FRT.

Plenum SZDL o gospodarstvu in družbenih službah

Spričo sprememb v našem gospodarstvu je obč. odbor SZDL Cerknica menil, da je potrebno o teh stvareh razpravljati na plenumu SZDL, ki je bil pretekli mesec. Vloga SZDL pri reševanju tako važnih vprašanj je prav gotovo zelo pomembna. Razmere v gospodarstvu so narekivale ukrepe, ki bodo zagotovili stabilnejši gospodarski razvoj in napredek. Ne smemo trditi, da dosedanje napori naših delovnih ljudi niso bili uspešni, uspehi pa bi bili še večji, če bi že prej začeli odstranjevati napake.

V uvodnem referatu, ki ga je imel predsednik občinskega odbora SZDL tov. ing. Iztok Jurančič, so analizirali dosedanje uspehe in pomanjkljivosti: v lesni industriji, kovinski industriji in obrti. Za področje občine Cerknica predstavlja najmočnejši industrijski potencial lesna industrija. Zrasla je iz majhnih žagarskih obratov, danes pa se je že razvila v spodobno industrijske obrate. Prednjači podjetje »Brest«, ki je v letu 1961 doseglo obseg proizvodnje v vrednosti 2.061.909.000 din, v letošnjem letu pa je obseg proizvodnje predviden že 3.004.914.000 dinarjev. Ostala lesnoindustrijska podjetja pa so v letu 1961 dosegla 658.285.000 din, v letu 1962 pa je njihov obseg proizvodnje predviden na 691.329.000 dinarjev. Iz navedenih podatkov vidimo, da je v manjših podjetjih problem, kako povečati fizični obseg proizvodnje. Vzrok je v tem, ker se manjša podjetja niso pravočasno modernizirala in iskala take oblike proizvodnje, ki ima pogoje za obstoj in nadaljnji razvoj in zato niso pripravljene konkurirati na svetovnem tržišču. Značilno je tudi, da vsa manjša lesnoindustrijska podjetja prikazujejo v letu 1961 manjši fizični obseg proizvodnje kakor v letu 1960. Vsa ta podjetja potrebujejo sredstva za rekonstrukcije in je vprašanje, če bi bila sredstva spričo take razdobljenosti pravilno vložena. Na zmanjšani fizični obseg je vplivalo tudi tole: izvozne premije so znižane za približno 200 din na 1 dolar, hlodovinj se je povečala cena za približno 2000 din na m³, podražile so se prazvozne usluge, obresti osnovnih sredstev so se povečale od 2 na 6 %, prav tako so se povečale obresti na obratna sredstva, obresti od kreditov in prometni davek. Zaradi težke situacije so bila podjetja lesne stroke oproščena 15 % prispevka iz dohodka za pohištvo in žagan les, kar je omogočilo naložbo pretežnega dela skladov v preteklem letu. Taka situacija že nekaj let narekuje, da je rešitev v smotrnejšem izkoriščanju naše lesne surovinske baze le v združen lesni industriji. Združevanje manjših lesnih podjetij ni novost našega

sistema, temveč je ekonomska nujnost. Iz izdelanega elaborata v združen lesni industriji je razvidno, da bi se proizvodnja po rekonstrukcijah povečala za skoraj 2 milijardi dinarjev. Za predvidene rekonstrukcije bi bilo potrebno 264.864.000 din investicijskih sredstev. Iz predloga vidimo, da bi močna združena podjetja lažje dobila investicijska sredstva. Imeli bi dobro organizirano prodajno mrežo na zunanem in domačem tržišču in strokovnjaki bi lahko pomagali vsem podjetjem.

Močan gospodarski potencial na področju občine predstavlja tudi kovinska industrija s »Kovinoplastiko« Lož. Podjetje nima tradicije, saj je zraslo iz majhne obrtne delavnice in že sedaj dosega dobre rezultate. Fizični obseg iz leta v leto povečuje. Tako je bil v letu 1962 povečan obseg proizvodnje proti letu 1960 za 50 %. To je vsekakor odraz prizadevnosti celotnega kolektiva. Tudi tu so še potrebne rekonstrukcije in zgraditev združenih proizvodnih hal, kajti sedaj proizvajajo v majhnih delavnicah po Loški dolini. S prehodom podjetja na organizacijo ekonomskih enot se je dvignila predvsem kvaliteta izdelkov, nastal pa je problem poslovanja med ekonomskimi enotami. V zvezi s tem je bila uvedena interna kontrola, ki je že prebrodila začetne težave.

V prvem tromesečju letošnjega leta je proizvodnja nekoliko padla, ker niso pravočasno dobili materiala in orodje. Oviral pa jo je tudi slab električni tok. Organi upravljanja so se v tem obdobju večkrat sestali, da bi odpravili vse te pomanjkljivosti. Pričakujejo, da bo naslednje obdobje mnogo uspešnejše. Drugo manjše podjetje kovinske stroke je Kovinoservis Rakek, ki iz leta v leto izboljšuje svoje poslovanje. Z rekonstrukcijami bo doseglo še boljše rezultate. V letu 1961 je bil njihov bruto produkt 136.411.000 dinarjev, kar je za 81 % več kakor v letu 1960. Tudi pri tej investiciji bo potrebno razmišljati o izvozu v inozemstvo, da bi si tako ustvarili čim več državnih sredstev.

Obrtništvo na področju občine je problem, ki ga bo potrebno resneje reševati. V preteklem letu so šla v likvidacijo tri podjetja in sicer: Komunalni servis Cerknica, Remont Stari trg in Obutev Rakel. Vsa dela, ki sta jih opravljala Komunalni servis in Remont je prevzel gradbeno podjetje »Gradišče« Cerknica. Sedaj pa nastaja vprašanje, če so občinske potrebe tolikšne, da potrebujemo svoje gradbeno podjetje. Jasno nam mora biti to, da tako obsežno podjetje mora iskati delo izven občinskih meja, obenem pa se (Nadalj. na 2. strani)

Kaj je novega v šolstvu?

Že vrsto let govorimo o tem, kako bi omogočili vsem otrokom naše občine šolanje na popolnih osnovnih šolah. Letos je bila v začetku koledarskega leta imenovana komisija, ki naj bi pregledala možnosti za prevoz otrok v centralne šole. Vse gradivo je že pripravljeno. Treba se bo pogovoriti s starši, da bodo vedeli, kdaj pošiljati otrok na avtobus. Otroci, ki hodijo v šolo v Cajnarje in Sivče, bi hodili na najbližje postajališče ob cesti Velike Bloke—Begunje na redni avtobus. Noben otrok ne bo imel do ceste dalj kot 30 minut. Ti otroci bi se vozili v nižje razrede v šolo Begunje, v višje pa v Cerknico. Otroci iz Krajiča in okolice bi se vozili z izrednim avtobusom v Novo vas. Avtobus bi prišel iskat otroke okrog 7. ure zjutraj. Otroci iz Žilc in Otav se bodo vozili z izrednim avtobusom. Avtobus bo prišel prav do vasi Osredok in jih nato odpeljal v šolo v Begunje in Cerknico. Otroci z Babnega polja in Gornjega Jezera naj bi se vozili z rednim avtobusom v Stari trg in Iga vas ali v Grahovo. Nekateri starši z nezaupanjem gledajo na vse te prevoze. Ko bodo vsi prevozi urejeni, bo treba misliti na ukinitve teh šol. In ravno tega se naši ljudje najbolj boje,

češ, da je kraj, ki je imel sedaj šolo, nekaj pomenil. Ti ljudje pa ne vidijo perspektiv svojih otrok in ne vedo to, da bodo tako vsi otroci dovršili popolno osemletko.

Po izračunih bodo prevozi stali precej več, kot stane sedaj vzdrževanje šol. Vse stroške in prevoze krije namreč sklad za šolstvo ObLO.

Učitelji, ki so do sedaj učili na teh šolah, bodo lahko še naprej stanovali v šoli. Učiti pa bodo morali iti tja, kamor jim bo pač najbližje.

Že večkrat je svet za šolstvo razpravljal tudi o organizaciji prosvetne pedagoške službe. V minulem šolskem letu je našim prosvetnim delavcem zelo veliko pomagal Zavod za prosvetno pedagoško službo Logatec. Naši prosvetni delavci so bili z delom tega zavoda zelo zadovoljni. Svetovavca tov. Vinko Haložan in pedagoški svetnik Drago Vontčina sta redno prihajala po naših šolah in pomagala našim učiteljem z različnimi koristnimi nasveti. Po mnenju vseh prosvetnih delavcev je prosvetno-pedagoška služba ravno v minulem letu napravila velik korak naprej.

Žal pa bo moral zaradi slabe kadrovske zasedbe zavod v likvidacijo. Tako bo za našo občino,

kakor tudi za vrsto drugih občin: Kočevje, Vrhniko, Ribnico, Grosuplje, Logatec itd. skrbel Zavod za prosvetno-pedagoško službo Ljubljana-Vič. Ta zavod bo kadrovsko dobro zaseden. Soustanovitelj tega zavoda bo tudi ObLO Cerknica. Čeprav so naše šole od Ljubljane precej oddaljene, bodo morali pedagoški svetovalci skrbeti ravno tako za te šole, kot za šole v najbližji okolici, saj bo prispevala za vzdrževanje tega zavoda tudi naša občina prav toliko kot ostale.

Pravilnike o delitvi osebnih dohodkov so izdelali vsi delovni kolektivi naših šol. Med seboj pa so si zelo različni. Vse šole so uporabile točkovni sistem pri delitvi dohodka. Komisija, ki je bila imenovana pri svetu za šolstvo, je dvakrat zasedala in pretresla vsak pravilnik zase. Dala je posameznim pravilnikom kritične pripombe, ki pa jih je delovni kolektiv upošteval ali pa ne. Pravilniki se

razlikujejo predvsem po tem, da ne jemljejo vsi kolektivi 24-urne učne obveznosti ali 42-urne obveznosti. Nekateri priznavajo v pravilnikih še povračilo za kurjavo in stanarino. Povprečje osebnih dohodkov prosvetnih delavcev glede na stopnjo izobrazbe pa je enotno. Tako je povprečje osebnih dohodkov za učitelje pripravnike 28.000 din, za predmetne učitelje 32.000 din, za profesorje 35.000 din. Vsi pravilniki upoštevajo tudi nagrajevanja: za kvaliteto dela, za prizadevnost in uspehe na delovnem mestu. Za nadpovprečno kvaliteto in uspehe pri delu se lahko vsakemu prosvetnemu delavcu po posameznih šolah lahko zvišajo osebni dohodki do 20 odstotkov. Tistemu pa, ki bo naloge, za katere se bo zavezal v delovni pogodbi, ki jo bo sklenil, zanemarljivo in ne bo opravil, se bodo osebni dohodki znižali za 20 odstotkov.

S tem, ko je svet za šolstvo sprejel pravilnike, bodo delovni kolektivi po naših šolah prelomili stari uslužbenški sistem, dohodek bodo delili po delu.

O. J.

Kulturna suša in nekaj vzrokov zanjo

Letna konferenca sveta Svobod in prosvetnih društev cerkniške občine je za nami. Delegati so se seznanili, da svet v preteklem letu ni skoraj nič delal, dali so (kljub temu) članom sveta razrešnico in zaželeli novemu predsedstvu kaj več uspeha pri delu. Ob vsem tem človek pomisli, da ni bitij težko član sveta. Med letom ne delaš nič (če je seja vendarle sklicana, ne prideš), na letni konferenci pa priznaš, da iz objektivnih in subjektivnih razlogov nisi nič delal. No, in dobiš razrešnico. Kulturno delo je tako zapleteno, da je dovolj, da enkrat na leto govoriš o njem...

Kje je tukaj moralna odgovornost izvoljenih funkcionarjev? Kako bomo opravičili, da prosvetna društva niso prejela od sveta skoraj nobene pomoči? Kako opravičiti izgubljeni idealizem pri ljudeh v društvih, ki so delali, pa so obupali, ker niso našli razumevanja pri organu, ki bi ga prvi in najbolj moral imeti? In ne nazadnje: minilo je leto in ljudje (tisti, katerih je vsa ta kultura namenjena) niso dobili ničesar.

Da je denarna podpora svetu minimalna, je odveč pripominjati. Če ne bomo v prihodnje vsaj z

zagrizenim delom nadoknadili pomanjkanja denarja, potem bo naše kulturno življenje zamrlo. Ker je kulturnih delavcev vedno manj, tudi žalujočih ostalih ne bo veliko.

Kadarkoli naše kulturno društvo nima denarja, (to je skoraj vedno), sklenejo člani, da bodo uprizorili igrjo, ki bo nekoliko napolnila blagajno. V težnji za finančnim uspehom igrajo stvari, za katere vedo, da bodo ljudje »vlekli«. To pa so skoro vedno dela na precej nizki umetniški ravni. S tem je društvo negiralo svojo osnovno funkcijo. Namesto da bi vzgajalo gledavca, »vzgaja« gledavce njih. O drugih panogah, ki bi jih morala kulturno prosvetna društva še gojiti, pa tako govorimo le na letnih konferencah. Sicer pa: novi odbor in člani predsedstva so izvoljeni in čeprav prve seje, za katero so se zmenili, še ni bilo, jim želimo več uspeha, kot so ga imeli njihovi predniki. Če bodo tudi pristojni organi imeli več razumevanja za kulturno delo, bo morda kultura končno tudi pri nas pognala korenine v sedaj zapuščenno ledino.

MaD

Plenum SZDL o gospodarstvu in družbenih službah

(Nadalj. s 1. strani)

mora mehanizirati, če hoče konkurirati večjim gradbenim podjetjem. Kolektiv se trudi, da bi povečal svoje gradbene zmogljivosti, nastaja pa vprašanje, če bo prenesel konkurenco izven občine.

Uslužnostna obrt mora tudi najti svoje pravo mesto. Zato smo odgovorni vsi skupaj, še posebej pa krajevne organizacije SZDL. Izbira za to ni velika. Lahko bi ustanovili združenje uslužnostne obrti ali pa krajevne skupnosti. Ta za sedaj dela samo v Cerknici in ima težave s prostori. Potrebno bo organizirati krajevne skupnosti še v Starem trgu in na Raketu.

Predvidene investicije v letošnjem letu znašajo 502.844.000 din. Pri tem moramo dobro premisliti, kje bomo investirali. V današnji situaciji so racionalnejše investicije pomembnejše kot kdajkoli prej. Porok zanje so le ekonomsko utemeljeni investicijski programi. Investicije predvsem vlagamo tam, kjer jih bodo najhitreje vračali, ker bomo le na tak način lahko dvignili gospodarsko moč komune.

Iz analize vidimo, da družbene službe pri LO niso povsem odigrale svoje vloge. Zbor proizvajavcev je premalo razmišljal o tem, kako bi pospešili nadaljnji razvoj gospodarstva. Na svojih sejah je obravnaval manj važna vprašanja. Razvoj gospodarstva v komuni pa je bil prepuščen gospodarskim organizacijam. Vzrok za tako delo so v slabi kadrovski sestavi zbora proizvajavcev.

Sveti pri ljudskem odboru so razpravljali predvsem o predpisih in zakonih, niso pa se ukvarjali z družbenimi problemi. Tako se je zgodilo, da sklepov svetov niso izvajali pristojni organi. Svet za

komunalne in gradbene zadeve je na primer predlagal, da je treba prekiniti s »sušmarstvom«, a je ostalo le pri besedah. Krivdo nosi aparat ljudskega odbora in inšpekcijske službe. Sveti so imeli probleme tudi pri zbiranju raznih analiz, katere bi moral pripravljati aparat ljudskega odbora, leta pa tudi ni vedno dobil nalog od sveta in tega ni pripravil. Zato je prihajalo do anomalij, kar vsekar neugodno vpliva na občane. Pri takem delu ne pridejo do izraza družbeni organi. Ti bodo morali resneje reševati družbene probleme. Potrebno je več posvetovanj s svetli, na katerih bi se pogovorili o delu, ker je prav le teh do sedaj primanjkovalo.

Če hočemo izvajati družbene predpise in zakone, bodo morale inšpekcijske službe ostreje ukrepati. Dogajalo se je, da so marsikaj gradili brez dovoljenja in potrebnih načrtov, toda kljub temu ni bilo nobenih kazni. Inšpekcijske službe so postavljene, da kontrolirajo izvajanje vseh predpisov, ne pa za to, da ščitijo interes posameznikov. Prav tako se je dogajalo, da so vodilni ljudje intervenirali in gradnja je bila dovoljena. Tak način je treba odpraviti, če hočemo zagotoviti pospešen nadaljnji razvoj gospodarstva.

Na slabo delo prav gotovo vpliva tudi kadrovski sestav aparata. Primanjkuje kadra z višjo in srednjo izobrazbo, saj ima vrsta referentov samo nižjo izobrazbo. Morali bi upravni aparat zmanjšati, istočasno pa zagotoviti strokovno usposobljen kader.

V analizi smo prikazali le slabosti, ni pa bilo govora o uspehih, ki prav gotovo so. Ti pa bi bili prav gotovo večji, če bi preje začeli odpravljati napake.

FRT.

Letos so začeli na Marofu prvič saditi krompir na večjih kompleksih zemlje

Tu
Cerk
slavo
mlad
kaži
ja 19
V
voril

nov
misi
občin
ne C
torji
Odg
življ
teja
ski
NOB
tudi
keka
sebn

Izv
na k
te
Pu
srčno
citato
Sepe
pevk
kih
Cerk

Na
mite
nija
občin
nica
pros
Grah

Nastop mladih talentov v oddaji »Pokaži kaj znaš«

Tudi letos je mladina občine Cerknica pripravila osrednjo proslavo dneva mladosti z nastopom mladih talentov na prireditvi »Pokaži, kaj znaš«, ki je bila 27. maja 1962 v Starem trgu pri Ložu.

V uvodnih besedah je spregovoril o pomenu proslave in praz-

Vsi nastopajoči so bili ob zaključku prireditve nagrajeni s praktičnimi darili, ki so jih prispevale: trgovsko podjetje »Škocjan« Rakek, tovarna pohištva »Brest« Cerknica, lesnoindustrijsko podjetje »Jelka« Begunje, gostinsko podjetje »Lovec« Rakek,

RAZSTAVA LJUDSKE TEHNIKE

Občinski odbor ljudske tehnike je organiziral v počastitev dneva mladosti razstavo ljudske tehnike. Na razstavi so pokazali svoje izdelke dijaki šol, člani foto in

radio kluba ter avto-moto društva. Razstava je bila v Cerknici, Starem trgu in Rakeku. Ogledalo si jo je z zadovoljstvom mnogo ljudi. S. B.

Športna dejavnost se izboljšuje

Telesnovzgojna dejavnost v cerkniški občini je zadnje leto občutno padla. Vzrokov za to je kajpada več. Problem ni samo cerkniški; pojavlja se tudi v mnogih drugih občinah. In prej ali slej bo potrebno stvari gledati take kot so. »Zamenjava« starih z mladimi ni prinesla povsem zaželenih rezultatov. Uspehe bi dosegli s sporazumom in sodelovanjem, saj hočemo doseči iste cilje. Vse kaže, da bomo pri tem delu našli skupen jezik. Zadnji občni zbor obč. zveze za telesno kulturo v Cerknici je potekal v vzdušju, ki budi upe na boljše čase, kljub že kroničnemu pomanjkanju denarja. Občin. zveza ima za letošnje leto v proračunu dva milijona dinarjev. To bo komaj zadoščalo za kritje funkcionalnih stroškov v posameznih društvih.

Nogometno igrišče v Cerknici je zaradi poplav zelo slabo in brez sanitarnih objektov. Za zgraditev novih pa ne bo sredstev.

Telesnovzgojno društvo v Starem trgu ima zaradi popravila telovadnice pol milijona dolga. Vzdrževanje telovadnice v Novi vasi zahteva mnogo denarja.

Sportniki na Rakeku bi radi preselili telovadnico in gradili dvostezno kegljišče.

To so seveda le najnujnejše stvari. Vsega tega ne moremo pričakovati od ObLO, ker ima ta že tako »napet« proračun. Občin.

A. T.

novanju mladine predsednik komisije za družbeno življenje pri občinskem komiteju LMS tov. Tine Cimprich. Nato so pevci, recitatorji in mladinci izvedli program. Odgovarjali so na vprašanja iz življenja tov. Tita, pisatelj Matja Bora, Kajuha in o Notranjski ter Postojnski jami med NOB. Na prireditvi je sodeloval tudi orkester glasbene šole z Rakeka. Nastopajoče je izprala posebna komisija na avdiciji.

Izvajalce je ocenjevala posebna komisija, oddajo pa je vodil tov. Franček Hvala iz Cerknice.

Publika je mladino zelo priščno sprejela, prav posebno recitatorja lastnih pesmi Toneta Šepca iz Starega trga, pevca poppevka Zlatka Goluboviča z Velikih Blok in Romano Janežič iz Cerknice.

NOVI PREDSEDNIK

Na 6. redni seji občinskega komiteja LMS Cerknica, z dne 1. junija 1962, je bil za predsednika občinskega komiteja LMS Cerknica izvoljen tov. Ivo Gorjanc, prosvetni delavec na osemletki Grahovg.

Elektro-žaga Nova vas, mesnice in pekarija Loška dolina, Vodna skupnost Cerknica in trgovsko podjetje »Ulaka« Stari trg.

Ker je prireditev zelo uspela in želijo prebivalci ostalih krajev v občini slišati program, bo obč. komite LMS ponovil v zadnjih dneh meseca junija in v začetku julija oddajo tudi v ostalih krajih občine.

TELOVADNA AKADEMIJA

TVD »Partizan« v Starem trgu je priredilo 17. junija v počastitev 70. rojstnega dne maršala Tita telovadno akademijo na prostem. V 14. točkah so se zvrstili vsi oddelki od cicibanov do članov. Gledalci so zlasti navdušili najmlajši telovadci s simbolično vajo »Ob bistrem potoku«, članice s kiji in člani z vajami na drog in bradlji, kjer sta se zlasti pokazala Edo Zagar in Vinko Strle. Ugajale so jim tudi mladinke pri prostih vajah in članice na dvovišinski bradlji, kjer so se uveljavile Danica Intihar, Jelka Štirn in Jelka Rus. Tudi mladinci s preskokom preko švedske skrinje in mladinke na gredi so uspešno izvajale svoje točke. Prav gotovo pa ne smemo prezreti pionirsk s simbolično vajo »Marko skač«. Čeprav je bila telovadna akademija na hitro sestavljena, lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da je popolnoma uspela. Največ zaslug za to ima vodniški kader z načelnikom tov. Tonetom Šepcem in tov. Intiharjevo ter prizadevni predsednik tov. Emil Mercina. Vse točke je spremljala s klavirjem tov. Truda Savnik.

»GLAS NOTRANJSKE« izhaja mesečno — Izdaja ga Obč. odbor SZOI, Cerknica — Ureja ured. odbor — Glavni in odgovorni urednik: Danilo Milinar — Člani uredništva: Slavko Berglez, Franc Tavželj, Dane Mazi, Milan Strle in Anton Koščak — Tehnični urednik: Janko Novak — Korektor: Sonja Verbec — Tisk: ČZP »Kočevski tisk« Kočevje — Letna naročnina 240 din — Rokopisov in risb ne vračamo

IZ KOLEKTIVA »KOVINOPLASTIKA« LOŽ

PRVA SKUPINA NA MORJE

Te dni je odšla prva skupina članov kolektiva na 10-dnevno letovanje k morju, kjer se bodo spočili v počitniškem domu, ki ga ima najetega za poletno sezono

no sindikal. podruž. podjetja. Poleg prijavljenih članov kolektiva, ki bodo preživeli dopust v počitniškem domu, pa bodo lahko tudi ostali člani kolektiva odšli v dom, ker bo prirejala sin-

dikalna podružnica v času sezone enodnevne izlete.

Podpis k sliki:

Počitniški dom »Kovinoplastike« ob morju

Predstavniki govorijo!

Na III. redno sejo centralnega delavskega sveta sta bila povabljeni tudi naša predstavnika iz Zagreba in Beograda. Ob tej priliki je centralni delavski svet razpravljal o stanju na tržišču na podlagi podanih poročil.

Iz poročila predstavnika Branka Grgiča citiramo:

»Kakor je znano, sem do sedaj obiskoval le grosiste. Tržišče bomo morali z ozirom na sedanje stanje natančno analizirati. Potrebni bodo stiki z lesno industrijo, ki jo do sedaj nismo redno obiskovali, kakor tudi s podjetji, ki se ukvarjajo z gradbenim mizarstvom in redno ter serijsko proizvodnjo. Da bomo blago uspešno plasirali, je potrebno razširiti asortiman pohištvenega okovja. Prav tako je treba paziti na kvaliteto, ker je leta garancija za uspešno prodajo blaga.«

Predstavniki so med drugim poudarili, da bo vložil vse svoje znanje za nemoten potek realizacije plana.

Predstavniki iz Zagreba tovariš Vladimir Brnjak je podal podobno poročilo iz svojega delovnega področja. Z nekaj besedami bomo skušali prikazati njegovo mišljenje:

»Zaradi združevanj v trgovini je delo na terenu nekoliko težje. Lahko povem, da podjetje nima nobenega artikla, ki bi ga ne moglo prodati. Zato sodimo, da je asortiman dobro izbran. Izredno dobro so na tržišču sprejeti izdelki iz plastičnih mas. V tem pogledu pa bo potrebno še razširiti proizvodnjo, ker kupci zahtevajo vedno več naših izdelkov. Glede na to, da dobro poznam

tržišče na svojem delovnem območju, sem prepričan, da hitre spremembe ne bodo bistveno vplivale na nadaljnji potek proizvodnje in prodaje.«

Tako torej govore predstavniki

ki! Kar pa nas je »doma«, moramo zastaviti vse sile, da bomo ugodili zahtevam tržišča in le tedaj lahko mirno gledamo v prihodnost.

Bravci nam pišejo

MED NAMI

Ob prejemu zadnje številke sem se namenila napisati nekaj misli, ki so se mi vsilile po govoru predsednika Tita v Splitu.

Naslednji dan se je namreč razvil med oddelkovodjem in menoj tale razgovor: »Ali si prebral govor maršala Tita?« »Ne« je odgovoril. Si poslušal po radiu, nisem odnehala. »Tudi ne. To bi vendar moral spregovoriti že pred deseti leti,« mi je končno pritrdil. »Nič ni prepozno,« sem mu odvrnila in še pripomnila, »to bi morali prebrati tudi vodilni v podjetju.« Odšel je brez besed.

Nekaj dni po razgovoru so na Vrhniki popravljali električni daljnovod. Slab tok, zastoj strojev, odvečna delovna sila in še dve novi delavki (kar je bilo razumljivo, so okolnosti dovedle nekaj delavk iz druge izmene, da smo vzele brezplačni dopust. Razumele smo trenutni zastoj. Naslednji dan je sledila našemu zgledu tudi prva izmena. Nekaj dni za tem dogodkom se je to zopet ponovilo. Od oddelkovodje

smo dobili navodilo: »Zopet bo treba na dopust, dela ni!« »Že, že na dopust, le kakšni bodo koncem meseca prejemi, od katerih živim?« sem se branila. Takrat se je vzravnal in osorno odgovoril: »Kaj pa misliš, da je meni lahko? Ti imaš doklade, jaz pa dam plačo le za davke!« (Zaposlena sta oba z ženo op. p.). Nisem mu odgovorila, le v srcu sem začutila bolečino.

Vem, da ni izrekel teh besed iz hudobije. To mu je narekoval njegov dolgoletni ponos, ki se ga ne morejo otresti nekateri naši nadrejeni delavci — polproletarci. V njih tiči še vedno tisti zakoreninjeni izrek: »Kaj boš ti, ko nič nimaš!« Vodstvo ne bi smelo biti odgovorno le za proizvodnjo, videti bi moralo gonilno silo v njej — človeka. Zato bi morali vsi tisti, ki prejema 40 ali več tisočakov malo več pomisliti tudi na tiste, ki dobe 10 tisočakov. Le s pravilnim odnosom bomo ustvarili to, kar družba od nas zahteva in pričakuje.

M. M.
»Kovinoplastika« Lož

Povečanje bruto produkta na osebo v Kovinoplastiki

Kovinoplastiko sestavlja 5 obratov, ki so razstreseni po Loški dolini. V takem položaju tovarne in s takimi stroji je nemogoče povečati proizvodnjo, saj so posamezni delavci polno zaposleni.

Prvo, kar bi vplivalo na povečanje proizvodnje, je koncentracija vseh obratov. Za to je že izdelan idejni projekt. Navedel bom samo nekaj števil, ki nazorito dokazujejo, kako bi povečali proizvodnjo, kje so skrite rezerve in kje jih je treba iskati. Vseh pet obratov meri 7140 kvadratnih metrov. Zaposlenih je cca 500 ljudi. Letni obseg dosedanje proizvodnje znaša 1251 ton izdelkov v skupni vrednosti 941 milijonov dinarjev. Po rekonstrukciji, oz. koncentraciji objektov, pa se bo kvadratura pokritih prostorov zmanjšala na 6310 kvadratnih metrov. Število zaposlenih bi ostalo isto. Proizvodnja pa bi se dvignila iz 1251 ton na 1948 ton letno v vrednosti 1641 milijonov dinarjev. Sedaj ima vsak obrat svoje vratarje. Vratarjev je 9, skladiščnih delavcev pa 26. Po koncentraciji obratov bi zadostovali trije vratarji in deset skladiščnih delavcev itd.

Drugo je sprememba tehnoloških postopkov. Poglejmo v montažo: tu vidimo, da vse kovičijo z roko in kladivom. Z uvedbo pnevmatičnih kladiv bi zmogljivost montaže pri enaki zaposlitvi vsaj povečali. Sedanji način izdelave nasadil je zastarel, z novim postopkom pa bi izboljšali kvaliteto in zvišali storilnost. Če gremo na pot z izdelkom, vidimo tole: prvo operacijo napravijo v Ložu, četrto pa v Babnem polju. Izdelek je torej prepotoval najmanj 28 km dolgo pot. S koncentracijo obratov bi napravil največ 1 km dolgo pot.

Tretje, kar bi bilo potrebno za povečanje proizvodnje, je nabava strojev z večjo zmogljivostjo (vsi dosedanja podatki so izračunani na podlagi zmogljivosti starih strojev in naprav). Stroji v plastiki so 25 in 50 gramski. Ti predelajo dnevno do 500 kg materiala. Če bi nabavili močnejše stroje bi s istimi delavci predelali več materiala.

Pa tudi organizacija proizvodnje ni sedaj na zaželeni višini. Tudi tu je še precej skritih rezerv.

Spoštovani bralci! V članku je navedenih samo nekaj primerov, ki bi vplivali na povečanje proizvodnje. Vsega tega pa ne bi mogli storiti čez noč.

Ena šole je mladine Zavod Cerkni poklicni loga le končaj širši p ljenje. načrt, nega r Razred redov tu in šolanje like la: nadijff go pa klicno stavljen nje de šolah i klicih i nje ml nje šol Večkra mu po tonih i posame Se pi na raz ga usn izdelali izdelke predlož nila in gradam delkov

»KAJ Že je

IZ KO

Tudi vil izde sejmu Rezu uspešen na trž ništvu naše o

Petnajstletniki na razpotju

Ena izmed nalog reformirane šole je tudi poklicno usmerjanje mladine. V lanskem letu je zato Zavod za zaposlovanje delavcev Cerknica imenoval komisijo za poklicno usmerjanje mladine. Naloga le-te je bila, da otrokom, ki končajo šolanje, posreduje čim širši pogled v njihovo bodoče življenje. Komisija je sestavila učni načrt, ki naj bi bil v sklopu učnega načrta za dopolnilni pouk. Razredniki sedmih in osmih razredov so poučevali po tem načrtu in učenci, ki so letos končali šolanje na osnovni šoli, so se velikoma lažje odločili za poklic ali za nadaljnje šolanje. Še večjo nalogo pa je napravil referent za poklicno usmerjanje, ki je bil nastavljen pri zavodu za zaposlovanje delavcev. Le-ta je hodil po šolah in s predavanji o raznih poklicih in možnostih za vključevanje mladine v poklic ali nadaljnje šolanje, mladino zelo razžibal. Večkrat so mladinci hodili k njemu po nasvete. Na posebnih kattonih ima zbrane podatke in želje posameznih mladincev.

Se prav posebno je bila mladina razgibana v mesecu poklicnega usmerjanja. Učenci so po šolah izdelali lepe likovne in pismene izdelke na to temo. Najboljše so predložili komisiji, ki jih je ocenila in nagradila s knjižnimi nagradami. Eden izmed pismenih izdelkov je tudi ta:

»KAJ BI ŽELELA POSTATI«

Že je posijalo toplo sonce in na

polju se začel delo. Tako tudi jaz sadim na njivi krompir. Sklanjam se in premišljam, kam sedaj? Tihe — skrite želje ne upam povedati materi, sestrini ali bratu. Ti bi me takoj zavrnil: »Doma boš!« Tako le sama vem za poklic, ki me veseli. Računovodkinja! Le zakaj se mi je ta poklic tako priljubil? Malokdo se odloči zanj. V dnevnem časopisu jih vedno iščejo. Tudi to vem, da poklic ni tako težak. Kdor ne ljubi matematike, ta v njem ne bo srečen. Delati je treba največ v sobi. Sediš v hladni sobi in pregleduješ račune. Skozi okno meče sonce tisoč žarkov na mizo. Vsak prašek se giblje in lesketa v soncu. Svinčnik v roki, papir je poln računov. To se ponavlja dan za dnem.

Že vnaprej vem, da se mi skriva želja ne bo uresničila. Prišel bo čas, ko se zapro šolska vrata in odpro vrata v garanje. Ostala bom doma na kmetiji. Ne ugaja mi to, toda morala se bom vdati v usodo. Želo srečna bi bila, če bi se mi uresničila skriva želja. Doma moram ostati zato, ker je umrl oče, brat bo šel k vojakom in prostrano polje nima delavcev. Domači se nočejo zmeniti za moje hrepenenje in znanje.

I. K.

Izdelek ne potrebuje komentarja. Mislim pa, da je problem, ki ga je učenka odprla, pomemben, ker riše stano miselnost, ki jo še vedno težko premagujemo.

V bodoče bo morala komisija za poklicno usmerjanje mladine še bolj načrtno spremljati hotele in želje posameznih učencev, ki zaključujejo obvezno šolanje in jih vsklajati s kadrovskimi po-

trebami gospodarskih organizacij in ustanov. Mladino je treba voditi na ekskurzije v naša podjetja, se z njimi pogovarjati o načinu proizvodnje, o delu na posameznih delovnih mestih itd.

Podjetja bi lahko napravila majhne delavnice, kjer bi mladina vadila ročne spretnosti. Tako bi se mladina lažje odločila za poklic ali študij. O. J.

Združevanje lesne industrije

Že dalj časa govorimo o nujnosti povezovanja in združevanja lesne industrije na našem bazeu. Lesna industrija je raztresena v manjša podjetja: »Gaber« Stari trg, »Jelka« Begunje, Elektro-žaga Nova vas, »Tisa« Rakek ter kombinat lesne industrije »Brest« s petimi poslovnimi enotami ali obrati. Vsako podjetje samostojno gospodari z družbenimi sredstvi, samostojno išče tržišča, razpolaga s skladi za razširjeno produkcijo in za družbeni standard.

Ko govorimo o raztreseni lesni industriji, je potrebno, da analiziramo, koliko imajo posamezni obrati (četudi dobro poslujejo) sredstev za razvoj. Seveda so denarna sredstva iz lastnih skladov majhna. Vsak obrat zase investira, zato ne vidimo tehničnih rezultatov, nabave novih strojev, raznih pripomočkov pri delu za varnost delavca itd. Seveda ne moremo govoriti o visoki produktivnosti in boljši kakovosti naših izdelkov za izvoz, če nam v teh manjših podjetjih stroji počivajo

in tudi delovni pogoji so v večini slabi. (Slaba ventilacija, nezadostno ogrevanje itd.).

Potrebno je za kolektiv in za celotno našo družbo, da se začnemo v naših kolektivih resno pogovarjati o tem, kako bomo plasirali naše proizvode na zunanja tržišča in se sprijaznili z manjšo profitno stopnjo za svoje izdelke, saj je 30 % (ali še večja) profitna stopnja zelo visoko nad evropskim povprečjem. Kapacitete naše lesne industrije so prevelike za jugoslovansko potrošnjo in če hočemo naše kapacitete obdržati, potem moramo artikole izvažati. V zvezi s tem je bil na predlog plenuma Obč. sindikalnega sveta izdelan elaborat za perspektivni razvoj lesne industrije našega bazena. Predlog razvoja lesne industrije so obravnavali in ga sprejeli: obč. komite ZK, plenum SZDL, kakor tudi plenum obč. sindikalnega sveta. Plenum obč. sindikalnega sveta je sprejel tudi sklep, da naj elaborat razvoja lesne industrije obravnavajo delavski svet, kakor tudi celotni kolektiv lesnih podjetij. Po daljši obravnavi v kolektivih je na predlog obč. sindikalnega sveta sklical predsednik ObLO tov. Telič Jože vse predsestnike delavskih svetov, sindikata in direktorje na razgovor. Razgovoru sta prisostvovala tudi predsednik okrajnega LO tov. Boris Mikoš ter načelnik za gospodarstvo okrajnega LO tov. Dolenc. Prikazala sta, kako potrebno je lesno industrijo združevati in s tem doseči večjo produktivnost in kvaliteto lesnih izdelkov. Treba je načrtno investirati tam, kjer bomo dosegli čim boljše in čim hitrejšje ekonomske rezultate. Potrebno bi bilo koncentrirati sredstva iz naših skladov ter jih vlagati eno leto v ta, drugo leto v drugi obrat za razširjanje reprodukcije ali pa družbeni standard. Le na ta način se bo povečala produktivnost, dvignila kvaliteta izdelkov za izvoz, lahko bomo postavljali trajnejše plane in obstoj vsakega kolektiva ter tudi delovni pogoji naših delavcev bodo boljši in stalni.

Elaborat o razvoju lesne industrije smo po razgovoru s predstavniki delavskih svetov, predsedniki sindikalnih podružnic in direktorji po daljši razpravi tudi soglasno sprejeli.

Sklenjeno je bilo tudi, da do 30. junija 1962 preštudirajo delavski sveti lesnih obratov pravila ter pravilnike podjetja »Brest« ter na prihodnjem razgovoru povedo svoje pripombe. Podjetje »Brest« povezuje več obratov in je organizacija povezovanja med obrati dobra. Upoštevani so interni predpisi in ekonomska samostojnost obratov.

Na prihodnjem razgovoru, ki je predviden 30. junija 1962, bomo sprejeli končne sklepe, nato pa bo obravnaval združevanje in perspektivo lesne industrije tudi zbor proizvajalcev ObLO. S. L.

IZ KOVINOPLASTIKE LOŽ

Tudi letos je kolektiv razstavil izdelke na VI. mednarodnem sejmu tehnike v Beogradu.

Rezultat razstave je bil dokaj uspešen. Kljub sedanjemu stanju na tržišču je uspelo predstavništvu iz Beograda vključiti med naše odjemalce več resnih po-

slovnih partnerjev. To je vsekakor uspeh, saj bo razširjeni krog odjemalcev ugodno vplival na nadaljnjo realizacijo zastavljene plana.

Naj poudarimo, da se kupci izredno zanimajo za naše karnise, le malokateri je kaj pripomnil

glede kvalitete izdelkov — karnis. Kolektiv bo skušal napake popraviti in tako res zadovoljiti odjemalce.

Razstavi prostor je bil urejen po lastnih osnutkih dokaj okusno in je tako pritegnil mnogo obiskovalcev.

Paviljon Kovinoplastike Lož na mednarodnem sejmu tehnike v Beogradu

TOVARNA POHIŠTVA CERKNICA

Informacije iz kolektiva za kolektiv

Posvetovanje komunistov iz celotnega podjetja

Tovarniški komite ZK »Brest« Cerknica je v mesecu juniju 1962 organiziral posvetovanje vseh članov ZK v tem podjetju z namenom, da obravnavajo vse aktualnejše gospodarske in politične probleme, ki so pomembni za premagovanje nalog, ki nam jih nalaga skupnost.

Tovariš Jože Lesar je v uvodnem referatu povedal, da je potrebno Titove besede in misli prenesti v naše podjetje, predvsem pa v vrste ZK. Poudaril je, da s tem, ko rešujemo probleme podjetja istočasno rešujemo tudi probleme naše skupnosti. Govoril je tudi o važnosti izvoza. Če hočemo uspeti, moramo vskladiti organizacijo, produktivnost, odnose med ljudmi in delavsko upravljanje. V razpravi so kritizirali naše strokovne kadre, ki so demokratizacijo indecentralizacijo razumeli predvsem kot svojo pravico, na dolžnosti pa so več ali manj pozabljali. Potrebno je utrditi delavsko upravljanje na ta način, da strokovne službe dajejo predloge z dokumentacijo tem organom, ne pa da čakajo na določitev organov upravljanja in potem samo izvršujejo sklepe.

Razpravljali so tudi o osnovnih organizacijah ZK, o njihovi odgovornosti, disciplini itd. Potrebno bi bilo nezdrave pojave sproti odstranjevanju. To bi povečalo aktivnost članov ZK na določenem delovnem področju. Dotaknil se je tudi investiranja z ugotovitvijo, da komunisti ne smejo imeti lokalističnega teženja, pač pa je potrebna pri tem širina. Investirati moramo tam,

kjer bodo doseženi hitri ekonomski rezultati.

Po tem uvodu in tezah, ki jih je pripravil komite, je tekla razprava, ki je zajela problematiko vseh poslovnih enot, služb, odnosov, tržišča, političnega stanja ter dela ostalih organizacij.

V razgovoru so predlagali, da bi podjetje organiziralo politično šolo za vse člane ZK, ker bi tako komunisti dobili znanje, s katerim bi lažje premagovali težave, ki jih čakajo.

Ob koncu je komisija za sklepe predlagala konferenci sklepe, na osnovi katerih bo izdelan akcijski program dela, istočasno pa so predlagali organizacijo podobnih posvetov sindikata in mladine.

Komunisti so tudi sklenili, da bodo posvetovanja organizirali vsake tri mesece. J. M.

Vloga priprave dela v serijski proizvodnji

Moderni način proizvodnje zahteva serijski potek dela. To je proizvodnja, pri kateri izdelujemo večje količine enakih izdelkov po enakem tehnološkem postopku, kar omogoča, da se posamezne faze dela dopolnjujejo med seboj — od skladišča surovin do končnega izdelka. Prednost take proizvodnje je v tem, da pri posameznih fazah dela napravimo velike količine polizdelkov z enkratno pripravo stroja in ustreznih delovnih pripomočkov. Serijska proizvodnja pa zahteva temeljit študij dela, zato ne smemo misliti, da je s podpisom pogodbe ter nekaj grobimi navodili, izdelek že tako obdelan, da je sposoben za redno proizvodnjo. To bi bilo delno mogoče samo pri maloserijskih proizvodnji pohištva. Modernjša proizvodnja pa zahteva, da vsak izdelek podrobno proučimo tako v konstrukcijskem, tehnološkem ter finančnem smislu. Tu pa se prične področje tehn. priprave dela.

Kako poteka priprava, oziroma obdelava izdelka pred proizvodnjo? Na podlagi pogodbe s kupcem izdelka tovarna prototip — vzorec izdelka. V ta namen ima skoraj vsaka tovarna vzorčno delavnico, ki je sestavni del tehnične priprave dela. Ko je vzorec obdelan, pride običajno kupec, ki ga pregleda ter da svoje pripombe. Vzorec in zaključke pogodbe sprejme v obdelavo najprej priprava dela in sicer konstrukcijski oddelek. Naloga tega je, da izdelek prilagodi strojnemu parku tovarne, ne da bi se bistveno spremenila oblika izdelka. Pri tem pa upošteva najmanjšo uporabo surovin, ki pa še omogočajo zadovoljivo stabilnost izdelka. Po končanem konstrukcijskem študiju napravi delovniške risbe elementov z vsemi detajli, po katerih se ravna neposredni proizvajalec na posameznih operacijah dela.

Na osnovi delavniških risb iz-

dela tehnološki oddelek tehnološke postopke z vsemi pripadajočimi rezili, orodjem in pripomočki, ki jih po potrebi izdelata modelna in mehanična delavnica.

Vzporedno s tehnologi normirac materiala določi uporabo surovin in reprodukcijskega materiala ter zbira podatke o potrošnji materiala. Nato komercialna služba nabavi material. Normirac materiala mora zato vedno sodelovati s komercialno službo, tako da ima tovarna vedno dovolj potrošnega materiala.

Iz vseh teh podatkov normirac časa določi normativ časa za posamezne delovne operacije ter jih na podlagi pravilnika o razdeljevanju osebnih dohodkov ovrednotijo z vrednostjo posameznih delovnih mest. Vrednosti delovnih operacij seštevajo in s tem dobijo cene za enoto proizvoda, ki služijo za obračun osebnih dohodkov po ekonomskih enotah. Ta služba mora biti v stalni povezavi z računsko službo, ker z obračunskimi nalogami ugotavljajo, kdaj se ne skladajo z normativi.

Izdelane podatke o proizvodnji izdelka zbere šef tehn. priprave, ki že med študijem skrbi za pravilni razpored dela in sodelovanje ter nudi strokovno pomoč posameznim službam. Po pregledu zbranih podatkov, da nalog proizvodnji ter lanserju, da izroči podatke operativi. Posebej pa je treba poudariti, da so med proizvodnim procesom vse službe dolžne stalno kontrolirati svoje delo ter ugotavljati neskladnosti.

Iz tega vidimo, da za pripravo dela porabimo veliko časa, toda pri velikih količinah izdelkov se vsi stroški obrestujejo, ker se izplača vsako malenkost podrobno preštudirati, da tako zagotovimo nemoten potek proizvodnje. Če tega ne storimo, se nam to mašuje. Največja težava pri pripravi dela so zahteve trga, ker stalno menjavajo artikla, kar podraža proizvodnjo.

Usmeriti bi morali podjetje tako, da bi izdelovalo le določene posamezne izdelke ter tako z večjo izurjenostjo ter z boljšo kvaliteto lahko postalo konkurent na zunanjem tržišču.

tt

„Brest“ na lesnem sejmu v Ljubljani

Vsako drugo leto je v Ljubljani mednarodni lesni sejem, ki se ga »Brest« redno udeleži in razstavi svoje izdelke.

Tudi letos, v času silnega napredka lesne industrije v vseh vrstah izdelkov, najsodobnejših oblik in obdelav, je kolektiv »Brest« predstavil tržišču značilnost svojih proizvodov. V oceno razstavljenih kosov pohištva lahko rečemo, da so se Brestovci dobro odrezali, tako v izbiri tipov, kot tudi v kvaliteti izdelkov.

Celotno razstavljeno blago delimo v tri dele:

V prvo skupino spada furnirano pohištvo, ki je bilo poleg pisarniškega pohištva in šivalnih kabinetov zastopano v kombinirani dnevni sobi, za katero je bilo silno zanimanje. Tu so bile tudi samske spalnice in regal ali pregradne večdelne stene.

Oblazinjeni fotelji, zofe, stoli, kakor tudi lično izdelane in praktične servirne mizice, so predstavljale proizvodnjo tovarne v Martinjaku. Posebno priznanje je prejela prav ta proizvodnja, ker so njeni izdelki bili najbližji široki potrošnji.

Kot tretje lahko imenujemo razstavljeno novo tvorivo: tro-slojno iverno ploščo, ki smo jo prikazali, kako se da površinsko obdelati. Razstavni prostor ka-

kor tudi pohištvo je bilo izdelano iz ivernih plošč.

Izdelki in urejenost razstavnega prostora so privabljali vrsto obiskovalcev, ki so se zanimali za cene in možnosti nabave tega pohištva.

Za sedaj lahko rečemo, da je bil dosežen na sejmu uspeh, ker je zanimanje za naše izdelke naraslo, saj s svojo kvaliteto zadovoljuje najzahtevnejše kupce.

Tržišče in kvaliteta

Že od nekdaj je bil les ena od osnovnih surovin, ki je spremljala človeka v vsakdanjem življenju. Les so izkoriščali v različne namene. Bilo ga je dosti, izbor je bil zato večji in uporabljali so le kvalitetnejšo surovino. Izdelki so bili prilagojeni dobi in razvojni stopnji poedinih obdobj. Razvoj v nekaterih deželah je bil hitrejši, drugod počasnejši. Tudi zahteve po širokem asortimanu in kvaliteti so bile manjše kot so te danes. Če se ozremo le na proizvodnjo pohištva, bomo videli, da so izdelovali počasi in večinoma pohištvo iz masivnega lesa. Izdelava in uporaba furnirja je bila primitivna in draga. Vezava poedinih elementov je bila v primerjavi z današnjo serijsko proizvodnjo komplicirana.

Poleg tega so uporabljali večinoma le žičnike, vijake in pa glutinska lepila slabše kvalitete. Razvoj kulture in tehnike je tudi na področju predelave lesa marsikaj menjal. Naša lesna industrija je bila še do nedavnega na dokaj nizki razvojni stopnji, pa čeprav razpolagamo s sorazmerno bogatim izborom osnovne surovine — lesa, tako v kvaliteti kot tudi v kvantiteti. Pri nas so se razvili večinoma obrati primarne predelave lesa. Izvoz je baziral v glavnem na rezanem lesu, galanterijskih izdelkih in izdelkih iz rezanega lesa (zaboj, parket itd.). Tudi kapacitete niso zadoščale.

S porastom števila prebivalcev so narasle tudi zahteve. Poraba zelenega zlata je bila vedno večja. Niso več izbirali kvalitetne surovine. Vzporedno z razvojem pohištvene industrije so v večjem obsegu začeli izkoriščati les tudi na ostalih področjih — v gradbeništvu, rudarstvu, industriji celuloze in podobno. Često so delali s surovino neplansko in neracionalno. Danes je naša dežela kar dobro založena z lesom, vendar se moramo ozreti na izkustva tistih dežel, katerim lesa primanjkuje. Namesto lesa so začeli uporabljati surogate n. pr.: metalne konstrukcije v gradbeništvu in rudarstvu, plastične mase, boljše sredstva površinske obdelave, razne folije in sodobne materiale v pohištveni industriji. Poleg tega so pričeli uporabljati tudi manjvredne vrste lesa, ki so jih prej uporabljali le za drva. Končno so začeli smotrnejše izkoriščati les in odpadke z izdelavo ivernatih plošč. Za izdelavo novega tvoriva pa je potrebno tudi orodje, ki ga moramo upoštevati. Novo tvorivo trg sprejema z odporom in nezaupanjem. Vsekakor srečujemo tu sodobnejši material ter zahtevnejšo in kvalitetnejšo obdelavo, katero moramo ustvariti z ozirom na zahteve predvsem tujega trga. Artikel, oblikovno in kvalitetno dosegljiv, zahteva torej kvalitete in hitre spremembe, katerim moramo kolikor je mogoče tudi slediti. Tržišče moramo zato dobro poznati. Vse to pa narekuje tudi potrebo po sposobnem strokovnem kadru in kvalitetni delovni sili, da bomo lahko premagovali težave in zahteve tržišča. V drugih deželah iščejo prav tako kot pri nas strokovni kader in kvalificirano moško delovno silo. Fluktuacija delavstva je tudi drugje precejšnja. To je seveda pri nas še potencirano. Odraža se predvsem v slabši povprečni strokovnosti naših ljudi ter neurejenih stanovanjskih razmerah glede

na lokacijo tovarne.

Kolektiv in posamezniki morajo torej skrbeti, da strokovno čim bolj usposobijo svoje ljudi. Prav to mora postati v sedanosti važna naloga, da bomo lahko bolje reševali probleme bodočnosti.

Situacijo, kakršno narekuje razvoj, bo treba zato hitreje sprejemati, razlagati ter reševati. Izkustva pa nam govore, da je tudi pri nas treba začeti delati drugače. V razvojnem obdobju naše

lesne industrije trčimo na razne probleme. Vemo, da naša organizacija delovnih mest in tovarne kot celote ni najboljša, res pa je tudi, da imamo težave kot izvozniki.

Problemi so tudi z nabavo potrebnega materiala, okovja in kvalitetne kartonske embalaže itd. ker nam domača industrija ne more izdelati v takšni količini in kvaliteti ter v času, ki ga rabimo. Tudi to področje dela lahko zelo vpliva na kvaliteto izdelka. Zato bi tudi tukaj morali iskati rešitev. Dejstvo pa je, da je tržišče iz dneva v dan vse bolj zasi-

ženo z artikli splošnega tipa. Zato je treba iskati izhod v proučevanju potreb na že poznanem in še bolj na neraziskanem tržišču predvsem s praktičnimi in atraktivnimi izdelki. Le naša elastičnost in dobro gospodarjenje bosta lahko kos vse večji konkurenci doma in na tujem trgu. Kupec želi imeti le kvalitetne izdelke. Kako pa bomo to dosegli, je naša naloga, naš obstoj. S sodelovanjem vsakega člana našega kolektiva, ki bo poznal vse te probleme, si bomo zagotovili naročila ter povečali prodiranje naših artiklov na tuj in domača tržišča.

Skrb sindikata za rekreacijo članov kolektiva

Sindikalni odbor »Bresta« je na eni izmed sej med drugim razpravljal o pogojih, ki jih ima delavec v podjetju za razvedrilo, zblíževanje med seboj in za splošno kulturno in prosvetno izživljanje.

Sindikati je ugotovil, da smo v tem pogledu zelo zaostali. No, to je celo do neke mere razumljivo, saj vemo, da smo do sedaj vlagali ves trud in vso skrb le v investicijski izgradnji »Bresta«. S tem smo sedaj zaključili in prešli le na dopolnjevanje sredstev za de-

lo. Pomisliti moramo na to, da »Brest« predstavlja pretežen del industrije v občini, da je tu skoncentriranih preko 1.200 delavcev in da dobivajo iz dneva v dan težje proizvodne naloge. Sindikalni odbor misli, da je po trdem delu potrebno tudi razvedrilo.

Sindikati poziva vodstvo in politične organizacije, zlasti pa mladinsko organizacijo, da bi pri tem nudila pomoč sindikatu in šla v akcijo ter tako pomagala kulturno-prosvetni komisiji, ki jo je sindikat imenoval, za izvršitev

programa. Naš program obsega izgraditev igrišč za odbojko, košarko ter namizni tenis. Ko bodo igrišča gotova, bo pričetki z organiziranjem ekip ter z vajami pod strokovnim vodstvom. Seveda bomo morali za te ekipe nabaviti primerna oblačila »dresek«. Tedaj bi organizirali tudi tekmovanja in zmagovalce vzpodbudno nagrajevali. Tekmovanja bi bila interna med poslovnimi enotami »Bresta« ter zunanji tekmovalci.

Mladinska organizacija bi morala biti tudi pri tem zelo aktivna. Agitirati bi morala med mladino in člani kolektiva. Začeti moramo z jasnimi načrti in dati delovnemu človeku to, kar potrebuje po delu, razvedrilo. Razvedrilo pa daje delovnemu človeku novih moči za večji delovni polet in zblížuje sodelavce ter vnaša enotnost med kolektiv.

Takšno podjetje kot je »Brest« bi moralo vplivati na rast in način kulturnega življenja v Cerknici. To bi moralo biti in to moramo doseči, čeprav bo to šele skromen začetek. Naš sindikat je prepričan, da bo v kratkem pridobil kar največ članov za sodelovanje. J. K.

KRATKI FILMI O BRESTOVI PROIZVODNJI

V soboto, 9. junija, smo lahko na televizijskih zaslonih gledali novi kratki film o Brestovi proizvodnji. Komaj tri minute dolgi film nam je pokazal proizvodnjo in uporabnost iverne plošče na zelo prepričljiv način. Zanimost avtomatiziranega proizvodnega procesa ivernih plošč je v filmu podana tako, da si človek lahko predstavi izdelavo plošče, njeno stiskanje, obrez in brušenje.

Uporaba plošče v proizvodnji se začne s furniranjem površin, strojno obdelavo in se nadaljuje v površinski obdelavi in montaži. Videli smo tudi naše izdelke na lesnem sejmu in ze so minile tri minute. Pred koncem smo videli še značilno pročelje tovarne pohištva »Bresta« v Cerknici.

Ker je film last podjetja, ga bomo lahko še predvajali članom kolektiva ob raznih prilikah.

Film je režiral tov. Marjan Kralj ob tehničnem sodelovanju tov. Franca Hvala in tov. Janeza Meleta.

tt

maršikje tudi dokazati odgovornim faktorjem, da je investicija v kader najrentabilnejša investicija, tako bodo spoznali, da je investicija v kadre vsaj toliko pomembna kot investicija v osnovna sredstva.

S. M.

Mladina — šola in poklic

Mnogo mladincev je v letošnjem letu z veseljem zapustilo šolske klopi. Mnogi, zlasti oni, ki so končali šolsko obveznost, so jo zapuščali s tesnobo in srcu, ko so se poslavljali od svojih tovarišev skozi osemletno šolanje. Veliko mladih ljudi je sedaj začutilo, da so minila otroška leta. Mnogi so šele sedaj spoznali, da je nastopil čas, ko bo potrebno resno misliti — kam pa sedaj?

Nekateri absolventi osemletnih šol so se odločili nadaljevati šolanje na raznih srednjih strokovnih in ostalih šolah, vendar to so le nekateri. Kaj pa ostali?

Mnogi, ki so šolsko obveznost izpolnili, mislijo, da so jim zaprta vrata šol, ker si zaradi materialnih razmer ali drugih vzrokov ne morejo privoščiti nadaljevanja v eni izmed šol.

Mnogi od teh dijakov so postali zaskrbljeni in zagrenjeni, ker mislijo, da se njihove želje ne morejo izpolniti.

Vendar poudarjam, da je tako pojmovanje zgrešeno in izvira iz preživelih časov, ko so trdili, da je edino šola tista, ki lahko izobražuje. V tem čutimo tendence o različnem vrednotenju umskega in fizičnega dela. Ta pojmovanja so marsikje še trdno ukoreninjena.

Vemo, da je mladina sestavni del družbe. Družba je torej odgovorna za razvoj, vzgojo in napredek mlade generacije, zato poudarjam, da je potrebno to mladino zaposliti v podjetjih na delovnih mestih, ki odgovarjajo njenemu razvoju.

Vsako podjetje je odgovorno za razvoj mladine, ki se vključuje v proizvodnjo.

V ta namen smo sklicali v »Brestu« sestanek vseh direktorjev poslovnih enot in odgovorne ljudi iz kadrovske službe, kjer smo razpravljali samo o vključevanju mladine v proizvodnjo in o politiki štipendiranja. Vsi vodilni ljudje so bili enotnega mnenja, da bo treba posvetiti mladini iz osemletk posebno skrb. V bodoče

je potrebna med podjetjem »Brest« in šolo večja povezava.

Zaradi tega bi bilo treba mladino na osemletkah čim bolj seznanjati s podjetjem in proizvodnjo v podjetju. To velja zlasti za višje razrede osemletnih šol. Vodilni ljudje podjetja so mnenja, da bi v osemletkah (zlasti v Cerknici, Grahovem in na Rakeku) vključili v učni program eno uro tedensko o lesni stroki. Ta pouk naj bi posredovali po šolah strokovnjaki iz podjetja »Brest«. Namen tega pouka bi bil seznanjati mladino z lesno industrijsko proizvodnjo na našem področju. Na ta način bi marsikateri mladinec začutil, da so tudi v domačem kraju možnosti zaposlitve in nadaljnjega razvoja. Do sedaj se je dogajalo, da je velik del mladine, ki je končala šolsko obveznost (oziroma končala razne druge šole) odhajal v industrijsko bolj razvita področja, ker je mislila, da so ji vse možnosti nadaljnjega razvoja zaprte. Marsikje na področju je bila vzrok temu nedosledna kadrovska politika in prav zato pa je najsposobnejša mladina odhajala drugam.

Naloga podjetij je, obdržati na tem področju čimveč domače mladine.

Tisto mladino, ki je končala osemletno šolsko obveznost, moramo vključevati v proizvodnjo. Za vzgojo teh mladih ljudi v proizvodnji pa so predvsem odgovorne družbeno politične organizacije in kadrovska služba. Mladino v proizvodnji je treba stalno spremljati in ugotavljati sposobnosti za določeno delo, oziroma poklic. Tisto mladino, ki je sposobna za nadaljnje strokovno izobraževanje, moramo poslati na razne strokovne tečaje, oziroma v strokovne šole. Podjetje naj bi v bodoče štipendiralo kader iz lastnih vrst na vseh šolah od poklicnih do višjih in visokih. Večjo pozornost moramo posvetiti izobraževanju kadrov v podjetju in izobraževalnim centrom, Marsikje bo treba še premagati težave in

Mladost nas druži

V nedeljo, 10. junija 1962, se je zbrala mladina kamniške, ribniške in cerkniške občine v Cerknici, da je skupaj slovesno zaključila praznovanje dneva mladosti. Že v zgodnjih jutranjih

urah se je zbralo pred tovarno »Brest« čez 500 mladincev in mladink, kjer je bil pozdravni govor in slavnostno zborovanje z geslom »MLADOST NAS DRUŽI«. Navzoče mladinke in mladince

ter goste predsednika okrajnega komiteja LMS Ljubljana tovariša Toneta Florjančiča, predsednika občinskega odbora SZDL občine Cerknica tov. Iztoka Jurančiča, sekretarja obč. komiteja ZKS občine Cerknica tov. Tonea Kraševca ter ostale zastopnike občinskih komitejev LMS, je pozdravil in odprl mladinsko manifestacijo predsednik obč. komiteja LMS Cerknica tov. Ivo Gorjanc. Nato je predal besedo tov. ing. Iztoku Jurančiču, predsedniku obč. odbora SZDL, ki je orisal delo, naloge mladine v naši družbeni skupnosti, v organih družbenega upravljanja, v boju za mir, enakopravnost in sožitje med narodi ter kakšen naj bo lik mladincev v izgradnji naše socialistične demokracije.

Po zborovanju so se vsi mladinci z avtobusi odpeljali v Rakov Škocjan, kjer so jim vodilci — mladinci iz Cerknice — razkazali naravne lepote in znamenitosti Škocjana in Cerkniškega jezera. Po skupnem kosilu v restavraciji tovarne Brest in po krajšem postanku so se vsi ude-

leženci zborovanja odpeljali ob pripovedovanju vodičev o znamenitosti cerkniške doline, jezera in opisovanju tukajšnjih bojov med NOB, v Novo vas na Bloke, kjer je bil v domu TVD Partizan zelo živahen kulturni spored. Pripravili so ga mladinci in mladinke iz cerkniške in kamniške občine. Med publiko je požela največ uspeha Romanca Janežič iz Cerknice s svojim izvajanjem popevk in folklorna skupina iz Komen-de. Po kulturnem programu pa se je mladina zavrtila v vesclernem ritmu do večera.

Prireditve pomeni prvi korak k zblizanju mladine s treh različnih področij. Mladina je bila s prireditvijo zelo navdušena in je ob zaključku zaželela, da bi se spet kmalu sešla, da bi se še tesneje povezali med seboj in si vedno izmenjavali svoje izkušnje ter pomagali reševati probleme, s katerimi se srečujemo pri delu. Manifestacija bi morala postati tradicionalna.

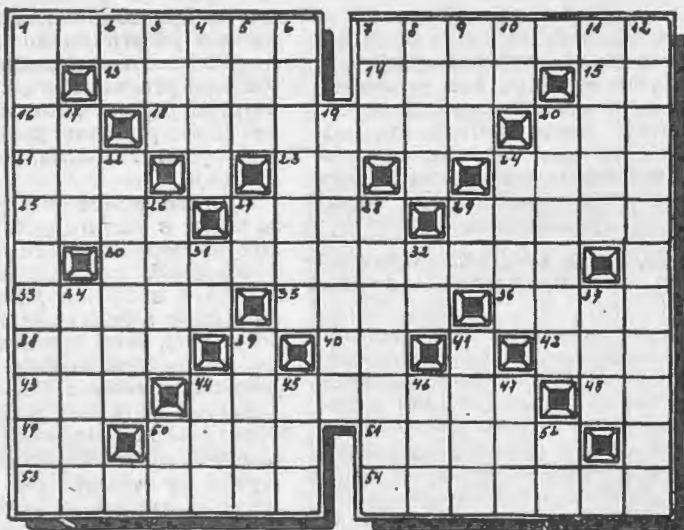
Mladinci so se ob koncu razšli z vzkliki: »Nasvidenje prihodnje leto v Kamniku!«

Za obč. odbor LMS
Anica Turšič

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. predel Notranjske znan po izrednih naravnih lepotah, 7. kirurški nož, 13. nekdanji vratar državne nogometne reprezentance znan pod nazivom Veliki Vladimir, 14. moško ime, 15. kemični znak za molibden, 16. 13. in 21. črka abecede, 18. smelost, 20. del sobe, tudi geometrijski pojem, 21. ven, zunaj (izraz pri nogometu), 23. dva različna samoglasnika, 24. morska riba, 25. riževo žganje, 27. moško ime, 29. naš najboljši telovadec, 30. delovati, pridobivati nekaj, 33. žakelj,

zlatu), 2. reka v Sibiriji, 3. združenje obrtnikov v srednjem veku, 4. angleška dolžinska mera, 5. naplačilo, 6. vrsta svedra, 7. števnik, 8. kmečko orodje, 9. pripadnik Slovanov, 10. kar, 11. stara Ljubljana, 12. francoska pokrajina, 17. bizon, zober, 19. kritični pisatelj, 20. otočje v Tihem oceanu, 22. opna, 24. sorodnica, 26. trebi, čisti gozd, 27. kratica za iriško denarno enoto, 28. ženska spodnja obleka, 29. kemični znak za kalcij, 31. oslov glas, 32. avtomobilska kratica za Valjevo, 34

35. kal, poganjek, 36. tovarna športnih rekvizitov na Gorenjskem, 38. traško ljudstvo, 40. kemični znak za antimon, 42. akademski naslov, 43. pritok Save, 44. mučeništvo, 48. dva različna samoglasnika, 49. kratica za starejši, 50. podvodni grebeni, 51. električna enota prevajanja, 53. otok v Egejskem morju in 54. prizor. **NAVPIČNO:** 1. priimek in ime hrvaškega pisatelja (Zlatarjevo

dohodki obresti, 37. žensko ime, 39. barva igralnih kart, 41. spomeniki, 44. proizvod čebel, 45. zver iz vrst divjih mačk, 46. del živali, 47. vodna pregrada, 50. veznik in 52. grška črka.

Dim

Rešitev križanke pošljite do 14. julija na naslov »Glas Notranjske«, Cerknica. Med reševalce bomo z žrebom razdelili 4 denarne nagrade.

Strelnske sekcije bi radi ustanovili

Strelnska družina Racna gora v Vrhniki je bila ustanovljena 1954. leta in je takrat štela več kot 60 članov. Sprva je bila strelnska družina zelo delovna, nato pa je delo nekoliko zamrlo. Pred kratkim pa je družina sklicala občni zbor, na katerem so izvolili nov odbor in sprejeli program dela. Ker pa je v Loški dolini veliko zanimanje za strelski šport, je krajevni odbor SZDL v Starem trgu predlagal strelski družini, da prouči možnosti ustanovitve strelskih sekcij v Ložu, Iga vasi in Starem trgu. Vse sekcije bi bile povezane s strelnsko družino Racna gora. Tako bi mladini omogočili širše udejstvovanje na tem področju.

S. B

KINO

KINO CERKNICA: 1. julija ob 15. in 20.30 uri sov. nemški film »Planet smrti«, 4. julija ob 10. in 20.30 uri sov. barv. film »Dekliška pomlad«, 5. julija ob 20.30 uri sov. film »Mumu«, 7. julija ob 20.30 uri jugoslovanski film »Tovariš predsednik centerfor«, 8. julija ob 10. in 18. uri jugosl. film »Tovariš predsednik centerfor«, 8. julija ob 15. in 20.30 uri nemški barvni film »Petrograjske noči«, 12. julija ob 20.30 uri ameriško-jugoslovanski film »Vojna in mir« I. del, 15. julija ob 10. in 18. uri amer.-jugosl. barvni film »Vojna in mir« I. del, 15. julija ob 15. in 20.30 uri ameriški barvni film »Imitacija življenja«, 19. julija ob 20.30 uri jugosl. film »Košček sinjega neba«, 21. julija ob 20.30 uri jugosl.-ameriški film »Vojna in mir« II. del, 22. julija ob 10. in 18. uri amer.-jugosl. film »Vojna in mir« II. del, 22. julija ob 15. in 20.30 uri

amer. barvni film »Cowboy«, 26. julija ob 20.30 uri franc. film »Vroč asfalt«, 28. julija ob 20.30 uri amer. barv. film »Stari rumenka«, 29. julija ob 10. in 18. uri amer. barv. film »Stari rumenka«, 29. julija ob 15. in 20.30 uri amer. film »Dober dan žalost«.

KINO STARI TRG: 1. julija 1962 amer. barv. cinem. film »Vici-ta«, 4. julija amer. film »Fantovski večer«, 7. in 8. julija amer. barv. film »Linija na Tukson«, 11. julija angl. film »Hamlet«, 14. in 15. julija nemški barv. film »Petrograjske noči«, 18. julija amer. barv. cinem. vestern film »Nočni prehod«, 21. in 22. julija amer. barv. cinem. film »Trgatev«, 25. julija ruski barvni film »Plamen nad stepo«, 28. in 29. julija amer. barvni cinem. film »Gigi«.

Predstave so ob sredah, sobotah in nedeljah ob 20. uri in nedeljah ob 15. uri.